

USTAWA
z dnia 16 listopada 2006 r.

Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2006
r. Nr 226, poz. 1648.

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 49a otrzymuje brzmienie:

„Art. 49a. § 1. Organizacje społeczne, fundacje i stowarzyszenia, o których mowa w art. 47, 49 i 57a § 2, muszą obejmować swoją działalnością terytorium całego kraju.

§ 2. Minister Sprawiedliwości prowadzi wykaz, do którego wpisuje instytucje, organizacje społeczne, fundacje i stowarzyszenia, o których mowa w art. 47, 49 i 57a § 2. Wpisu do wykazu dokonuje się na wniosek zainteresowanego podmiotu. Wykaz jest publikowany co najmniej raz w roku, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Ministra Sprawiedliwości.”;

2) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu:

„Art. 57a. § 1. Skazując za występki o charakterze chuligańskim, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

§ 2. W wypadku określonym w § 1 sąd orzeka nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, chyba że orzeka obowiązek naprawienia szkody lub nawiązkę na podstawie art. 46. Jeżeli pokrzywdzony nie został ustalony, sąd może orzec nawiązkę na rzecz instytucji, stowarzyszenia, fundacji lub organizacji społecznej, wpisanej do wykazu prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości, której podstawowym zadaniem lub celem statutowym jest spełnianie świadczeń na określony cel społeczny, bezpośrednio związany z ochroną dobra naruszonego lub za-

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się także ustawy: z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 190, poz. 1409 i Nr 218, poz. 1592.

groźonego przestępstwem, za które skazano sprawcę, z przeznaczeniem na ten cel.”;

3) w art. 58 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje się do sprawcy występku umyślnego, który był uprzednio skazany na karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 6 miesięcy bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, oraz do sprawcy występku o charakterze chuligańskim.”;

4) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. § 1. Jeżeli przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności nie przekraczającą 3 lat albo alternatywnie karami wymienionymi w art. 32 pkt 1-3 i społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna, sąd może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli orzeka równocześnie środek karny, a cele kary zostaną przez ten środek spełnione.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do sprawcy występku o charakterze chuligańskim.”;

5) w art. 69 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Zawieszenia wykonania kary ograniczenia wolności lub grzywny nie stosuje się wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim; sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach.”;

6) w art. 115 po § 20 dodaje się § 21 w brzmieniu:

„§ 21. Występkiem o charakterze chuligańskim jest występki polegający na umyślnym zamachu na zdrowie, na wolność, na cześć lub nietykalność cielesną, na bezpieczeństwo powszechne, na działalność instytucji państwowych lub samorządu terytorialnego, na porządek publiczny, albo na umyślnym niszczeniu, uszkodzeniu lub czynieniu niezdatną do użytku cudzej rzeczy, jeżeli sprawca działa publicznie i bez powodu albo z oczywiście błędnego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 244 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 240, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647.

można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.”;

2) w art. 439 w § 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2, art. 80 oraz art. 517i § 1 lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy,”;

3) po rozdziale 54 dodaje się rozdział 54a w brzmieniu:

„Rozdział 54a. Postępowanie przyspieszone

Art. 517a. W postępowaniu przyspieszonym stosuje się przepisy o postępowaniu zwyczajnym, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 517b. § 1. W postępowaniu przyspieszonym mogą być rozpoznawane sprawy o przestępstwa podlegające rozpoznaniu w trybie uproszczonym, jeżeli sprawca został ujęty na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub bezpośrednio potem, zatrzymany oraz w ciągu 48 godzin doprowadzony przez Policję i przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, zwanym dalej „wnioskiem o rozpoznanie”.

§ 2. Postępowanie przyspieszone toczy się w trybie publicznoskargowym także o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego, jeżeli miały one charakter chuligański.

§ 3. Dochodzenia można zaniechać lub przeprowadzić je w niezbędnym zakresie. W wypadku prowadzenia dochodzenia czynności procesowych określonych w art. 303, 313 i 321 można nie dokonywać. W razie przesłuchania osoby podejrzanej w charakterze podejrzanego poucza się ją o uprawnieniach: do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na pytania, do korzystania z pomocy obrońcy, jak również o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 74, 75, 138 i 139. Otrzymanie tego pouczenia osoba przesłuchiwana potwierdza podpisem.

§ 4. Jeżeli zachodzą wystarczające podstawy do sporządzenia wniosku o rozpoznanie, funkcjonariusz Policji przedstawia ten wniosek na piśmie prokuratorowi, który go zatwierdza, a następnie kieruje do sądu; wniosek o rozpoznanie zastępuje akt oskarżenia. W razie odmowy zatwierdzenia prokurator podejmuje decyzję co do dalszego biegu sprawy.

§ 5. Przed podjęciem decyzji, o których mowa w § 4, prokurator przesłuchuje osobę podejrzaną lub – w razie wcześniejszego jej przesłuchania – podejrzanego.

§ 6. Wniosek o rozpoznanie powinien zawierać dane, o których mowa w art. 332 § 1 pkt 1-5; przepisy art. 333 § 1-3 i art. 334 § 1 stosuje się odpowiednio; art. 334 § 2 nie stosuje się. Policja doręcza pokrzywdzonemu pisemne pouczenie o uprawnieniach wynikających z art. 49a i 387 oraz o prawie do złożenia oświadczenia o działaniu w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

- § 7. Odpis wniosku o rozpoznanie prezes sądu doręcza oskarżonemu oraz jego obrońcy, oznaczając czas na przygotowanie do obrony. Oskarżonemu należy umożliwić kontakt z obrońcą bez udziału osób trzecich.
- § 8. Powództwo cywilne jest niedopuszczalne.
- § 9. Zatrzymanego należy natychmiast zwolnić, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, a także jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przez uprawniony organ nie zostanie on przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o rozpoznanie; należy go także zwolnić na polecenie sądu lub prokuratora. Przepisy art. 248 § 2 i 3 stosuje się.
- § 10. Sąd przystępuje niezwłocznie do rozpoznania sprawy; przepisów art. 335, 339 § 1 i § 3-5, art. 351 § 1 oraz art. 353 nie stosuje się.
- § 11. Sąd rejonowy rozpoznaje sprawę jednoosobowo. W postępowaniu odwoławczym prezes sądu okręgowego może zarządzić rozpoznanie sprawy jednoosobowo, jeżeli jest to uzasadnione jej szczególnymi okolicznościami. Jeżeli sąd rozpoznaje sprawę jednoosobowo, sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego.
- § 12. Każda osoba wezwana przez Policję w charakterze świadka, biegłego, tłumacza lub specjalisty jest obowiązana stawić się w sądzie we wskazanym terminie.
- Art. 517c. § 1. Postępowanie przyspieszone prowadzi się również w razie jednorazowej przerwy w rozprawie trwającej nie dłużej niż 14 dni; zarządzając przerwę, sąd rozstrzyga w przedmiocie zastosowania środka zapobiegawczego. W sprawie o występki o charakterze chuligańskim sąd stosuje środek zapobiegawczy, przy czym chuligański charakter czynu stanowi samoistną podstawę zastosowania tego środka; przepisu art. 259 § 3 nie stosuje się.
- § 2. Jeżeli sąd przed rozprawą główną lub w jej toku stwierdzi, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w trybie przyspieszonym albo nie można jej rozpoznać w terminie 14 dni, rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w trybie uproszczonym w tym samym składzie. W razie niemożności rozpoznania sprawy także w trybie uproszczonym, sąd rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i przekazuje sprawę prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego.
- § 3. Jeżeli na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd stwierdzi, że zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, zaś dokonanie niezbędnych czynności w postępowaniu sądowym powodowałoby znaczne trudności, przekazuje sprawę prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego; przed przekazaniem sprawy sąd rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego.

§ 4. W razie skazania oskarżonego na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania sąd, po wysłuchaniu stron, rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego. Chuligański charakter czynu stanowi samoistną podstawę zastosowania tego środka; przepisu art. 259 § 3 nie stosuje się.

Art. 517d. Jeżeli na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd przewiduje możliwość wymierzenia kary powyżej 2 lat pozbawienia wolności, rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i przekazuje sprawę prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych; sędzia, który brał udział w wydaniu postanowienia, jest z mocy prawa wyłączony od dalszego udziału w sprawie.

Art. 517e. W postępowaniu przyspieszonym przepisów art. 98 § 2 i art. 411 § 1 nie stosuje się.

Art. 517f. § 1. W terminie zawitym 3 dni od daty ogłoszenia wyroku strona może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Wniosek ten może być zgłoszony ustnie do protokołu albo sporządzony na piśmie. Wniosek niepocho-
dzący od oskarżonego powinien wskazywać tego z oskarżo-
nych, którego dotyczy.

§ 2. Termin do wniesienia apelacji wynosi 7 dni i biegnie dla każde-
go uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnie-
niem.

Art. 517g. § 1. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku w terminie 3 dni od daty
złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia.

§ 2. Akta przekazuje się niezwłocznie sądowi odwoławczemu, który
rozpoznaje sprawę najpóźniej w ciągu miesiąca od otrzymania
akt sprawy wraz z apelacją. Przepisu art. 448 nie stosuje się.

§ 3. W wypadku wniesienia apelacji przez prokuratora, obrońcę lub
pełnomocnika sąd odwoławczy dołącza do zawiadomienia
o terminie rozprawy apelacyjnej odpis apelacji strony przeciw-
nej.

Art. 517h. § 1. Jeżeli po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd stwierdza, że
zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego co
do istoty sprawy, może przekazać sprawę prokuratorowi w ce-
lu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na za-
sadach ogólnych.

§ 2. W wypadku uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponow-
nego rozpoznania dalsze postępowanie toczy się w trybie
uproszczonym. W razie niemożności rozpoznania sprawy w
postępowaniu uproszczonym, uchylając wyrok, sąd przekazuje
sprawę prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania
przygotowawczego na zasadach ogólnych.

Art. 517i. § 1. W postępowaniu przyspieszonym przed sądem oskarżony musi
mieć obrońcę. Przepis art. 79 § 3 stosuje się odpowiednio.

- § 2. Jeżeli oskarżony nie ma obrońcy z wyboru, prezes sądu właściwego do rozpoznania sprawy wyznacza mu obrońcę z urzędu; przepis art. 81 § 2 stosuje się.
- § 3. Jeżeli w sprawie, w której oskarżony korzysta z obrońcy z wyboru, obrońca lub oskarżony wypowiada stosunek obrończy, prezes sądu lub sąd wyznacza obrońcę z urzędu, o ile oskarżony nie ustanowił niezwłocznie obrońcy z wyboru.
- § 4. Dla realizacji prawa oskarżonego do korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym ustanawia się obowiązek pełnienia przez adwokatów dyżurów w czasie i miejscu ustalonym w odrębnych przepisach. Obrońcę z urzędu prezes sądu lub sąd wyznacza spośród adwokatów pełniących dyżur, a w razie braku takiej możliwości z przyczyn obiektywnych może go wyznaczyć spośród innych adwokatów.

Art. 517j. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób zapewnienia oskarżonemu możliwości korzystania z pomocy obrońcy, w tym organizacji dyżurów, o których mowa w art. 517i § 4, mając na uwadze konieczność udziału obrońcy w postępowaniu przyspieszonym.”;

4) art. 646 otrzymuje brzmienie:

„Art. 646. W sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych nie stosuje się przepisów o postępowaniu uproszczonym, prywatnoskargowym, nakazowym i przyspieszonym. Poza tym stosuje się przepisy działów poprzednich, chyba że przepisy działu niniejszego stanowią inaczej.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁴⁾) w art. 196a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Instytucje, fundacje, stowarzyszenia lub organizacje społeczne, które w wyniku wykonania prawomocnie orzeczonego środka karnego w postaci nawiązki określonej w art. 47 i 57a § 2 Kodeksu karnego lub świadczenia pieniężnego określonego w art. 49 Kodeksu karnego otrzymały środki finansowe, są obowiązane do sporządzania i przekazywania Ministrowi Sprawiedliwości rocznych sprawozdań dotyczących wykorzystania tych środków w terminie do dnia 20 lutego roku następującego po roku, w którym je otrzymały, oraz do wyodrębnienia tych środków w ewidencji księgowej.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, z późn. zm.⁵⁾) w art. 90 § 3 otrzymuje brzmienie:

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194, Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033, Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380, Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426, Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.

„§ 3. Postępowanie przyspieszone stosuje się także wobec sprawców wykroczeń o charakterze chuligańskim.”.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 109, poz. 1031 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 128, poz. 1351 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1103 i Nr 143, poz. 1203.